

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 16.

V Ljubljani, v torek 21. januarja 1896.

Letnik XXIV.

Leonova družba, kje si?

Dovolite mi, da dam slednjič duška nevolji, katero že dolgo zastoj tlačim in skrivam. Z veseljem smo pozdravili pred poldrugim letom misel, da se ustanovi družba, kateri bode namen, zbirati v sebi delavne može, kazati jim pot, kako naj gojé znanstvo, da bodo z njim širili, utemeljevali krščanska načela ter unemali za-nje slovensko razumništvo. Toda Leonova družba je ostala samo — lepa misel. Gospodje, ki so bili za botre, ko so jo krščevali, so nam napravili samo skomine; rekli so a, b reči pa nočejo. Zakaj se ne uresniči ta misel, zakaj ne bi Leonova družba začela delovati, česa čakate, gospodje? Po mojih mislih je velika škoda vsakega dne, ki se zamudi s takim odlašanjem. Zakaj?

1. Ali menite, da ni mnogo gospodov, ki bi radi in gotovo tudi uspešno gojili kako vednostno stroko z apologetičnega stališča? Toda koliko nas je, ki ne vemo prav, kje bi bilo najbolje prijeti? Saj to veste dobro, g. urednik, da je veda preobsežna, kakor da bi jo mogel jeden sam obdelovati; treba si je torej delo razdeliti. Nam Slovencem je treba vsega: modroslovja, zgodovine, naravoslovja i. dr. A kaj se zgodi? Le nekateri — rari nantes in gurgite vasto — se pečajo s temeljito vedom, drugi jih gledamo, morda tudi občudujemo, nekoliko pokritikujemo, češ: jaz bi stvar drugače zasukal, tega ne bi bil trdil in še več takih opazk?

Kaj se Vam zdi, ali se ne opaža v naših spisih večidel velika površnost, phtvost? Kam so izginile velike ideje, katere celega človeka zgrabijo, da se uname za-nje?

Marsikedo ima krasne misli, velike načrte, ki pa počivajo v njegovi glavi. A ko bi se sešli, n. pr.

vsak mesec jedenkrat v Leonovi družbi ter povedali vsak svoje misli, mar menite, da se ne bi rodile nove ideje, novi načrti? Iskra rodi iskro, ideja idejo. Izveličar je prinesel ogenj na svet, da gori; ali naj pri nas ugasne? Ali so krščanske ideje zato, da se prikrivajo? Leonova družba naj bi torej razdeljevala delo: ti se loti tega, ti onega.

Ako hočemo, da bo naše delo vzbujalo zanimanje, mora biti vedno na vrhuncu človeškega umovanja in preiskovanja. A kako naj posameznik zasleduje to gibanje? Kako naj si kupuje potrebnih knjig, časopisov i. dr.? Leonova družba naj bi skrbel za vse to. Načelnik z odborom bi stal na vzvišenem mestu, kakor n. pr. v Londonu oni čuvaj na kolodvoru, kjer prihaja in odhaja po sto in sto vlakov, on pa sedi na visokem odru ter vlada nad menjališčem, da se ne zgodi nobena nesreča; tako naj bi načelnikstvo pazilo, kaj je novega na tem in onem vednostnem polju, kaj je nasprotno veriti, kaj potrebuje zavrnitve, da se ne zgodi nesreča, ter bi določevalo v dotični stroki izvedenega, da pomoči pero ter napiše pojasnilo.

2. Tako bi se napravil korak k tako potrebni organizaciji. In to je pred vsem potrebno. Organizovati hočemo narod po zadrugah in društvih, sami smo pa vednostno najmanj organizovani? Marsikateri mi je že potožil, kako rad bi se posvetoval o tolikih in tolikih stvareh, vprašal to in ono, a koga naj bi šel nadlegovat? Leonova družba naj bi bila tako središče. Organizujmo se najprej sami, potem bo naše delo tudi drugod ložje.

3. Leonova družba bi koristila vsem društvom, katera so nam tako pri srcu, skodovala ne bi nobenemu. Spisal bi se marsikak znanstven spis in marsikaka brošura bi se razširila med ljudmi.

Jaz mislim, samo čitanje časopisov, če se odločno sami ne uglobovimo v kako vedom, nam bo vzelo vso samostalnost, nas bo duševno umorilo.

Ne vem, ali sem koga prepričal ali ne o potrebi Leonove družbe, vendar pa prosim, ako tega nisem dosegel, povejte mi, kam naj vložim peticijo, da se kar najhitreje skliče občni zbor in prične delovanje? Dr. — e —.

Razprava o potrditvi volitev.

(Govoril deželni poslanec Klun.)

(Konec.)

Kar se tiče pozdrava prečastitega gospoda deželnega glavarja, bil je po moji misli tak, da ga je mogel vsak izmed nas z radostjo sprejeti. (Poslanec Povše: „Ker je bil miroljuben!“) Udaril je ob pravo struno, ko je izrekel željo: „Mir naj bode!“ Mi smo vedno pripravljeni k miru.

Gospoda moja, opozarjam Vas na prejšnje čase, ko se je pričelo narodno gibanje; kdo je vzbudil to gibanje? (Poslanec dr. Tavčar: „Vi, gospod kanonik!“) Od prvega trenutka, ko so se začeli zanimati za slovenščino, bili so duhovniki na čelu gibanja. Že Trubar, ki je bil tudi duhovnik, zavedel se je, da je treba tudi za narodnost se potezati in zanjo skrbeti, in vse tiste napake in pregrehe, ki so se zgodile, ko se je še zanemarjala naša narodnost, in so se naši ljudje udajali pritisku in vabljenju nemške stranke, popravili so najprej duhovniki z marljivim in odločnim delovanjem na narodnem polju, med tem ko so drugi stanovi še vsi spali. Ko bi šlo duhovščini v resnici za nadvlado, kakor ji Vi očitate, imela bi bila takrat jako lepo priliko, polastiti se gospodstva; ali nadvlade ni zahtevala, temveč kazala je le ljubezen do naroda in

LISTEK

Dozdevna ljubezen.

Roman. — Spisal knez M. N. Volkonskij.

(Dalje.)

III.

Grofici Nataliji Narokovej je bilo devetnajst let in bila je že nevesta; dasi so mnogi ugibali o tem, vendar ni znal nikdo nič natankega, razven očeta in matere, ki sta dala svoje soglasje in brata Natalijinega, ki je bil jako zadovoljen, da mu niso skrivali te važne novosti, kakor otroku, česar se je bal (bilo mu je sedemnajst let), in da bode za drugú pri sestri.

Da je Natalija nevesta, imelo se je objaviti v juliju, do tega časa je pa ukrenila nikomur ničesa ne govoriti o svojem ženinu, zato se je vsakokrat srdila in kremžila, ko se je kdo predrznil ne glede na njen ugovor, s pomenljivim smehljajem in šalo prašati jo: „kdaj bode njena svatba?“

Kaj jim je to mari, kaj jim je tega potreba? govorila je razdražena materi vsekdar po podobnem prašanju. — Nočem govoriti — nočem se izraziti. A česa se poslužujejo? ... In spomnila se je njih „zopernega“, kakor ga je nazivala, smeja in srdila se je, da hočejo s šalo in nekako slabo govoriti o tem, o čemur je mislila Natalija v svojem srci s spoštovanjem in strahom. — Naj klepečejo, govorila je ona,

— o grofu Možinskem, o Zybinu in ne vem o kom še, naj dražijo, — to se že še oprostí, saj to so neumnosti; a njega naj pusté v miru. Ničesa ne znajo, ničesa ne razumejo — a potem hočejo govoriti ... A kako se predrznejo! ...

Svatbo so pričakovali v septembru. Preje ni mogla biti. Ženin je imel opravila, Natalija je znala, kaka, in vedela je, da je treba čakati; pri tem je še mati pravila, da je ona, Natalija, še zelo mlada, da si mora pridobiti močij (bila je bolna po zimi), da je boljše čakati še jedno leto, da čas ne uide, in nekoč je celo zaplakala, ko je začela govoriti o svatbi. Moralo se je čakati, in čakati več od pol leta, a Natalija se ni pritoževala proti temu. Videla je ljubimca vsaki dan, vedela je, da je ona zanj vse, ljubila ga je, slišala časih-tiho njegove za njo izgovorjene mile besede in mirno je pričakovala jeseni. A začetkom spomladi je obolela stara grofica in jedva je ozdravela, so jo odpravili v nemške toplice, da bi se zboljšala.

Grof s sinom, ki je delal preskušnjo, je ostal v Petrogradu.

Natalija si ni mogla misliti izprva, kako odide sama brez njega in kaj počne, ko ga ne bode videla. Toda oditi je bilo treba. Grofica se ni zboljšala in čakala čudeža od Baden-Badenu.

Zvečer pred odhodom, ko so bile reči že vse spravljene, kovčki v redu v dvorani, in so sluge skrbeli za nje, zavezuje vrvice in zateguje remene, predstavila si je Natalija, ki se je ves čas vzdrže-

vala in odganjala misli o ločitvi, pri pogledu na kovčke in ropotije, ki se nahajajo navadno zvečer pred odhodom, hipoma posebno živo svoj odhod in zbala se ga je.

Po čaji, pri katerem so govorili vsi nekako posebnó glasno in brez zveze, ker so se nahajali v nervoznem, nenavadnem položaji, ostala je sama z ženinom v očetovem kabinetu.

Natalija, pripravljena na jok, pogledala je nanj.

Ali vi nikakor ne morete iti z nami? začela je ona, toda ne pričakavši odgovora, hipoma naglo dejala: — Ne, ne, ni treba z nami, da vam ni moči, znam, da ne morete.

Pri tem je vstala, stopila blizu njega in položila mu, laskaje se, roko na rame.

Bodete pa pisali, kaj ne? pristavila je trudé se, da ne bi zaplakala, in nasmehnila se.

Bodem li jaz! — bodete li vi? O meni ne more biti govorjenja ... samo vi me ne zabite ...

Ne zabim, ne morem zabiti, pošepetala je, — samo pišite večkrat ... a tega se bojim ...

Vi se bojite ... česa? ... prašal je in gledal jo skušaje.

Ona je molčala.

Česa? ponovil je on.

Ni treba, ni treba govoriti o tem, dovolj je ...

Nikakor, treba je ... česa ste se bali?

Da bi me vi ne zabili, odgovorila je ona tiho in bojazljivo.

(Dalje sledi.)

5 8 15 m

M. N.

Roman

skupno z drugimi stanovi je hotela zanj delovati. Če sedaj ne gremo z Vami, storimo to le radi tega, ker vidimo, da načela, katere ste Vi začenjali razširjati, niso v korist, ampak v pogubo narodu, in ker vemo, da se bodo obrabila in imela le slabe nasledke, kakor se je to drugod pokazalo. Liberalno stranko nemško pogledajte, gospodje! (Poslanec dr. Majaron: „Kaj nas ta briga!“) Vi jo sedaj posnimate; kar so oni že davno popustili in zavrgli, to ste začeli zdaj Vi med narodom slovenskim razširjati; ali ravno tako, kakor so se tista načela tam obrabila, in kakor so tista načela privedla do žalostnih socialnih razmer, ki se sedaj zlasti v delavskem vprašanju razodevajo, ravno tako se bo pri nas godilo in zato mora biti skrb vsakega pravega narodnjaka, da to nevarnost kolikor mogoče zabranjuje, da ljudstvo svari, mu kaže slabe nasledke teh načel in ga prosi: „Nikarte se podati na ta pota, ampak držite se tistih načel, ki so vodila narod slovenski v prejšnjih časih, s katerimi si je pridobil lepih uspehov in ki so edino le pripravna, varovati ga pred slabimi izrastki“. Mir, o katerem je govoril — gotovo nam vsem iz srca — gospod deželni glavar, tak mir je mogoč le za ljudi, ki imajo dobro voljo. „Mir bodi vsem ljudem, ki so dobre volje“, to je bilo, kakor je omenjal gospod deželni glavar, angeljsko petje v Božični noči, in ta mir je načelo, ki za nas zmirom velja. Ali če mi mir še tako iskreno želimo in spravo ponujamo, — dokler dobre volje nimamo in ne popustite svojih posebnih načel in nazorov, toliko časa je nemogoče, da se mir povrne med nas. Kakor hitro se pa vrnete k tistim načelom, katera so narodno stranko na Kranjskem rodila, videli boste, da se povrne tudi mir in da bo prava edinost in sprava vladala med narodnima strankama.

Ne bom se, kakor tudi prejšnji govornik tega ni storil, spuščal v nadrobnosti, ampak le želim in izrekam to željo tukaj očitno, da naj bi narodna napredna stranka, ki se je ločila od naše stranke, da sta sedaj dva tabora, premišljala vse to in, segajoč nazaj, iskala vir nesloge; potem se bo prepričala, da ga je treba ravno tam, kjer ga ona išče, pri knezoškofijstvu, najmanj iskati. (Posl. dr. Majaron: „Oho, pastirski list!“)

Opozarjal sem že poprej, da je dolžnost škofova, zaznamenovati pota, po katerih imajo katoličani hoditi, (Poslanec dr. Majaron: „Pa kako?“) in kar se tiče njegovega delovanja, z mirno vestjo lahko rečem, da ga pri nas še nismo imeli škofa, ki bi se bil po svoji osebi za slovenščino toliko trudil, kakor on. (Poslanec Hribar: „Pri Schönbornu na Dunaju!“) Preiskujte delovanje njegovo nepristransko, potem boste našli, da ga pri tej ali oni reči ne vodi sovraštvo, oziroma naklonjenost, ampak le jako velika ljubezen do naroda slovenskega, kakoršne pri drugih škofih ni bilo najti.

Gospod poslanec Hribar je omenjal Schönborna. Mislim, da se je spominjal na tisti razgovor, ki se je vršil med grofom Schönbornom in našim knezoškofom (Poslanec Hribar: „Da!“) gledé koroškega narečja. (Poslanec Hribar: „Gledé slovenskega jezika!“) Da, gledé slovenskega jezika. Jaz sem imel čast, v tej zbornici že omenjati, da je vse, kar se je o tem pogovoru pisarilo, popolnoma neresnično. (Smeh v središču.) Prosim, če nočete verjeti, Vas seveda nihče ne more prepričati, ali če je gospod knezoškof meni sam zagotavljal, ko je nehoté prišla govorica na ta pogovor, da je ravno nasprotno od tega res, kar Vi trdite, (Poslanec dr. Tavčar: „Ali je Schönborn lagal?“) da potem pač ni nobenega povoda, dvomiti nad resnicoljubnostjo prevzvišenega knezoškofa, da mu mora marveč vsak poštenjak verjeti, da je res, kar on pravi. Mogoče, da ga je gospod minister, če je poslaneema res pravil, kar Vi trdite, napačno razumel — kaj tacega se dostikrat pripeti — mogoče pa tudi, da sta ga dotična gospoda napačno razumela, jaz le vem, da gospod knezoškof tega ni govoril, ampak le rekel zaradi koroškega narečja, da je ravno isti jezik, kakor ga govoré ljudje na Gorenjskem, ki se prav lahko s Korošci razumevajo, da torej ni opravičeno mnenje, kakor da bi bil slovenski jezik na Koroškem nekaka zmes, ki se s slovenskim jezikom, kakor se drugod govori, ne strinja.

Morebiti bom imel priliko, pozneje še jedno ali drugo reč omenjati, za sedaj naj te opazke zadostujejo in jaz le še prosim, da gospodje ne pritrdite samo formalno posameznim volitvam, ampak da jih trdite tudi po svojem prepričanju; morebiti boste

potem ravno v njih našli vir prave sprave in miru med nami. (Živahno odobravanje na levi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. januarja.

Deželni zbori. V tržaškem deželnem zboru je vprašal neki italijanski poslanec deželnega glavarja, je-li resnično poročilo nekaterih časnikov, da se slovenski poslanci radi tega ne udeležujejo zasedanja, ker ne živajo govorniške svobode. Predsednik je izjavil, da je v prejšnjem zasedanju sicer bil obveščen o abstinenci slovenskih poslancev, da mu pa letos ni došla niti pismena, niti ustna izjava imenovanih poslancev. Ta trditev je popolno neresnična, kajti slovenski poslanci so po slovenskih listih objavili tudi letos doslovno ravno isto izjavo, kakor v minulem zasedanju ter so isto izročili tudi županu. Koncem seje so se čuli raz galerijo klici: „Evviva Baratieri! Evviva Galiano!“, kar je dalo povod radikalnemu poslancu Spadoniju, da je predlagal, naj se izrazi simpatija za italijanske čete v Afriki. Vendar je imel predsednik še toliko takta, da je prepovedal v tej zadevi vsako debato, češ, da deželni zbor ni kompetenten za take izjave. — V bukovinskem deželnem zboru je pozivljaj poslanec Pittinger vlado, naj se pri obnovitvi pogodbe z Ogersko bolj ozira na avstrijske interese in naj se zviša ogerska kvota. — V češkem deželnem zboru je govoril poslanec Gebler za odstranitev poljedelstvu škodljivih vplivov ter konečno obžaloval postopanje nasproti cesarskemu namestniku, ki vredno zastopa vlado in je vseskozi pravičen mož. Temu so odločno ugovarjali mladočeški poslanci. Predlog gledé poljedelstva se je vsprejel.

Odstop grofa Thuna daje povod raznim listom, da obširno obravnavajo njegove razmere mej vlado in Mladočehi. Tukaj navajamo mnenja nekaterih poljskih listov. „Nowa Reforma“ meni, da je odstranjen največji kamen, ki je dosedaj oviral politično delovanje. To dejstvo se bode že v prihodnjih deželnozbornskih sejah, posebno pa v državnem zboru pokazalo. „Przeglad“ trdi, da bi bilo prav, ako bi vplival Thunov odstop „zmerno“ na Mladočeha. Levovski „Dziennik Polski“ pravi, grof Thun ni razumil časovnega duha in važnosti družabnega toka. Le škoda, da je tako pozno uvidel, da ni zmožen za svoj posel. „Gazeta Polska“ skuša ob enem udariti Mladočeha, ko pravi, da je naraščaj Mladočehov najboljši dokaz, da je Thunov zistem zgrešil svoj cilj.

Napad na sekcijskega načelnika Kršnjavi. V bogočastnem oddelku hrvatske deželne vlade se je pripetil pretečeno soboto izvanreden slučaj. Pred dvema mesecema odslovljeni in v disciplinarni preiskavi se nahajajoči vseučilišni profesor Quiquerez je prodril v Kršnjavitovo sobo ter zahteval od njega, naj prekliče svoj ukaz, ker je popolnem nedolžen. Ko se pa Kršnjavi ni hotel udati njegovi zahtevi, je zagrabil profesor zaporedoma dva tintnika s pisalne mize ter ju vrgel načelniku v glavo. Napadnika je policija odvedla v zapor, Kršnjavi pa ima dve, sicer neznatni rani na glavi. Pri tej priliki je sekcijski načelnik gotovo dobil plačilo za svoje „vseskozi vestno izpolnovanje dolžnostij“.

Novi gališki minister. Dolgo časa so ugibali razni listi, kdo bode imenovan ministrom za Galicijo. Akoravno je večina teh imenovala mej drugimi tudi načelnika Rittnerja in torej njegovo imenovanje ni bilo nikako presenečenje na političnem polju, vendar je marsikatero kroge jako neljubo obregnilo. Za nas je konečno vse jedno, naj bode gališki minister ta ali oni mož, toda to pa se lahko naglaša, da so v Badenijevem kabinetu sedaj trije Poljaki. V rokah imenovanih treh je pa sedaj tudi vsa ministerska moč. Grof Badeni, ministerski predsednik in ob enem notranji minister, vitez Bilinski, finančni minister in sedaj pl. Rittner, gališki minister in torej posredovalec mej ministerstvom in Poljaki, ti trije imajo v rokah ves vpliv na politični položaj v Avstriji. Ako konečno še pomislimo, da so avstro-ogerske zunanje zadeve v rokah grofa Goluhovskega in da opravljajo važnejše službe poljski veljaki, tedaj nikakor ne pretiravamo, ako trdimo, da vladajo Avstrijo Poljaki.

Francoska vlada skuša na vse mogoče načine, kako bi pričela razpor z Vatikanom. Ker v sedanjem položaju ni mogla nič ugodnega izvesti za svoje slobodomiselne namene, je pritisnila na sedanjega poslanika pri Vatikanu, Lefébvre de Béhaine, da je vložil ostavko. Radikalni listi vsled tega čina

ne morejo prehaliti vlade in pravijo, da je s tem spolnila zelo važno nalogo. Poslaniku očitajo, da se je dal preveč slepo voditi rimski kuriji, posebno gledé novega družabnega zakona, katerega name-rava uvesti Bourgeois, in da se je preveč vtikal v čisto notranje zadeve. Na njegovo mesto imenujejo bivšega ministra Hanotauxa, oziroma Nisarda. Nasprotno se pa nad tem vladnim korakom zelo hudujejo zmernejši krogi. „Journal des Debats“ je mnenja, da je vlada storila največjo neumnost, ker je odzvala poslanika ne gledé na visoko starost papeževo. Konservativni poslanci bodo v prihodnji seji pozvali vlado na odgovor.

Gledé princa Ferdinanda piše „Novoje Vremja“, da se je podal v Rim, kamor dospe v malo dneh. Govori se, da se bode s sv. Očetom osebno posvetoval o zadevi svojega sina Borisa. Z ozirom na težavno stališče princa Ferdinanda je ta vest popolnem verojetna, toda zelo dvomljivo je, kako bode izpadla cela zadeva.

Transvaalsko vprašanje še ni rešeno, ako-ravno so odvedli vse upornike na Angleško in vlada doma poprejšni red. Kakor se iz Bruselja poroča, posreduje mej Anglijo in Nemčijo belgijski kralj, ki se nahaja na angleškem dvoru. Pretečeno soboto je imel daljši pogovor z angleškim ministerskim predsednikom Salisburyjem.

Položaj v Afriki. Včerajšnji italijanski listi objavljajo zadnja poročila generala Baratiera iz Makalle. General potrjuje vest, da vlada v okolici trdnjave veliko pomanjkanje vode in da je dal izgnati iz trdnjave vso živino, da se na ta način zmanjša število žejnih stvari. Poleg žeje pa napada italijanske vojake tudi sovražnik, ki neprestano preži na trdnjavo. Šoanci ovirajo pred vsem dovoz živeža v Makalle, kar zna imeti v kratkem slabe posledice; ob enem pa tudi nameravajo preprečiti doposiljanje nadaljnjih močij. Z jedno besedo, položaj Italijanov je postal v poslednjih dneh zelo kritičen in očitno je, da so popolno neresnična poročila o zadnjih zmagah nad Šoanci. Ako general Baratieri kmalu ne dobi novih močij, bode vse njegovo delovanje brezuspešno, ker čete, ki so mu sedaj na razpolago, nikakor ne bodo kos Menelikovim četam.

Cerkvena umetnost.

(Konec.)

Da pa dobimo sčasoma akademično izobraženih mož in to osobito iz duhovskega stanu, kateri bi s peresom in z besedo delovali v našem cerkveno umetnostnem slovstvu ter vplivali na naše domače umetnike, bi bilo prav, da merodajni faktorji pošljejo kakega nadarjenega semeniškega ali tudi mladega duhovna, ki bi se izobrazil v cerkveni umetniji ter po dovršenih študijah z besedo in pismom pospeševal našo cerkveno umetnijo. Samoukov imamo dovolj, premalo pa akademično izobraženih močij, zato je pa malo stvarne kritike in še ta, ki je, večidel ni strokovnjaška, iz lahko umevnega vzroka. Kritike o leposlovnih delih ne manjka, istotako tudi ne o muzikaličnih naših delih, koliko jih pa beremo o umotvorih naših umetnikov in če jih, v koliko so strokovnjaške?

Drugodi si tudi v tej zadevi pomagajo. Jednako se je pri nas nekaj mislilo v tem opomoči, zato so poslali p. Aleksandra in tudi Kemperla bi bili poslali, da ni poprej umrl, na akademijo.

Še jedno reč naj omenjam, katera tolikanj zavira našo cerkv. umetnijo, in to je prevelika ljubezen in rekel bi neomejena udanost do tujih umetnikov ter preziranje domačih močij. „Kedor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti,“ velja tudi tukaj. — Rečem: katoliška cerkvena umetnost je — katoliška, a zato ji še ni prepovedana individualnost, v pravi meri, katero sme kazati narod tudi po svoje in to tudi v cerkveni umetnosti. Vsaj menda vendar beremo: laška, francoska, nemška — gotika, renesanca itd. in vse so lahko katoliške, oziroma v cerkv. duhu. Kako naj tuji umetnik snuje in dela v tej individualnosti, narodovem svojstvu, ali ga vsaj pametno vporablja, če pa ni zrastle iz naroda? In če bi tudi domač cerkv. umetnik ne utelesoval svojih idej v tako dovršeni podobi, kakor tuji, a v tuji nam nerazumljivi in nepriključivi obliki, vendar cenimo izdelke našega umetnika višje, ker so proizvodi našega domačega uma in dlana, ker ga razumimo, ker v umetniji govori z nami v našem jeziku. Naj me nihče krivo ne sodi v tej izjavi. Jaz povdarjam le, da je poleg cerkveno umetnostnega duha pri umotvorih treba povdarjati tudi narodno svojstvo.

In koliko se je v tem pri nas grešilo zlasti zadnji čas! Tujim umetnikom se daje povsodi prednost; domači se potiskajo v kot. Ne čudim se sicer toliko, da se je pri oddaji umetniških del pri profanih stavbah dalo delo tujcem, (oddajateljji imajo v tem svojo misel in nazore, če tudi ne pravične za našo domačo umetnijo in obrte, toda od te stroke danes ne govorim) temveč čudim se veliko bolj, da so se cerkveno - umetniška dela izročala tujcem, katera bi naši domači umetniki, če ne boljše, vsaj tako izgotovili, kakor so jih tujei. Pero mi sili, da bi krenil iz stvarne poti na osebno — a stoj! Za jedenkrat izražam željo, da se prihodnje leto v tem godi bolje in pravičnejše za naše domače umetnike. Le zahtevajte od njih načrte za nameravane reči ter jih potem razsodite deloma sami, deloma pa prepustite sodbo odboru za kršč. umetnost.

Te - le skromne in nepristranske, a po moji nemerodajni misli potrebne opazke zdelo se mi je potreba spraviti na papir. Nisem mislil nikogar žaliti, temveč koristiti naši cerkveni umetnosti ter po svoji moči pomagati ljubljenu narodu k prosveti.

Liga + 73.

Solstvo.

„K šolski higijeni“. Pod tem naslovom piše v „Uč. Tovarišu“ (št. 2. t. l.) g. drd. Iv. Borštnik: „On (turinski profesor Cezar Lombroso) je tedaj določil obliko glave hudodelnika ali „tip hudodelnika“; vendar je treba opomniti, da se razteza pojem „hudodelnik“ sploh na vse človeški družbi škodljive ljudi, pri katerih so stopile razne živalske strasti, vsled atavizma **zopet** na dan (jeza, zavist i dr.)“ ... Nadalje „marsikdo kaže svojo slabo prav in hudobno srce v nizkem čelu, majhnih očeh, štrlečih ličnih kosteh, odrtem nosu, prekmerni zarašenosti po obrazu i. dr., opazovanja, katera lahko vsak nadaljuje“ ... tako dolgo kaj ne, da pride na dan — opica! Govori tudi o „veliki mogočnosti Arimanovi“, o „Tajgetu“, vendar vprašanje „ali ima država pravico, da odstrani takega otroka, ki ni do tedaj še ničesar zakrivil, ... še ni aktualno“ i. t. d.

„V teokratični židovski državi se je učila mladina najprej strahu božjega“, kaj se se pa mora v modernih državah otrok najprej učiti, nam morda pove g. doktorand v nadaljevanju. Sploh je ves spis tak, da se čudimo, kako ga je mogel sprejeti gosp. urednik Dimnik, v čegar „Domači vzgoji“ (pred kratkim izdani) ves drug duh veje in nas že naslov uči, da od vzgoje je odvisna večidel prihodnost otrokova. Saj je vendar znano, da je Lombroso svojo hipotezo najbolj podpiral z razodetji zn. ne spiritistinj, katere sleparstva so lansko leto razkrili na Angleškem, kakor so časniki poročali!

*) „Domača vzgoja“ je res vredna priporočila posebnostarišem. Velja 1 gld.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. januarja.

(Razlastitveni zakon.) kakoršnega je sklenil deželni zbor kranjski v zadnjem izrednem zasedanju zaradi razlaščenja posameznih zemljišč ob cestah in trgih v Ljubljani, ni dobil cesarjevega potrdila.

(Neosnovan napad.) Sobotni „Narod“ se zopet prav neosnovano zaletava v poslanca gosp. Pfeiferja, češ dr. Tavčar je zagovarjal prošnjo Račanov za vodovod, Pfeifer pa je molčal in ga niti v zbornici ni bilo. Najbrže ni všeč „Narodu“, da se poslanec Pfeifer oglasi pri vsaki priliki, kader gre za koristi njegovih volilcev. Tudi tukaj je storil svojo dolžnost, da je opozoril svoje somišljenike, ki so v finančnem odseku, na veliko in nujno potrebo takega vodovoda za Rako ter prosil, naj v tem smislu delujejo v omenjenem odseku, ki je pretresal to prošnjo in kjer se je uprav poročevalec dr. Tavčarjev somišljenik udal šele pojasnilom drugih članov, da ni predlagal v zbornici, naj se prošnja odkloni. — V malenkostih je „Narod“ res — majhen!

(Dnevni red) VIII. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 22. januarja 1896. l., ob 10. uri dopoldne: 1. Branje deželnozborskega zapisnika VII. seje dne 18. januarja 1896. 2. Na-

znanila deželnozborskega predsedstva. 3. Priloga 31. Poročilo deželnega odbora glede dovolitve priklad za cestne namene. 4. Utemeljevanje samostalnega predloga dr. Ivana Tavčarja in tovarišev glede odpovedbe carinske pogodbe z Ogersko (k prilogi 18.). 5. Utemeljevanje samostalnega predloga gospoda poslanca Frana Povšeta in tovarišev glede carinske pogodbe z Ogersko in glede žumberskega in marijindolskega okraja nekdanje vojaške granice (k prilogi 22.). 6. Ustna poročila finančnega odseka o prošnjah: a) županstva Sv. Mihela, okraja Postojinskega, glede podpore za napravo vodovoda; b) podpornega društva „für entlassene Sträflinge in Krain“ za podporo; c) krajnega šolskega sveta v Starem Trgu pri Ložu za uvrstitev drugega učiteljskega mesta v drugi plačilni razred; d) mestne občine v Črnomlju za odpis ostalega posojila 4890 gld. za zgradbo šolskega poslopja. 7. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva občine Kostelj, da deželni inženir stori potrebne priprave za napravo vodovoda. 8. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva Podgora in Videm, da deželni hidrotehnik izdelava načrte za napravo vodovoda. 9. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Drašičah za preložitvev okrajne ceste Drašiče-Kermačina. 10. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva Gorenji Logatec, Hotedersica, Rovte in Planina, da se odkloni prošnja cestnega odbora logaškega glede zgradbe ceste Dolenji Logatec Rakek.

(Častnima občanoma) je imenovala občina Zgornja Šiška v zadnji seji dne 19. t. m. g. deželnega predsednika barona Heina in g. okrajnega glavarja markija Gozanija.

(Ponižni naši duhovni.) Dne 15. t. m. je „Narod“ objavil pod tem naslovom preostuden napad na našo duhovščino, v katerem odreka duhovnom vsako zaslugo ter jih opisuje kot nesramno kruhalčno sodrgo. Kadar bomo imeli prostor v listu, bomo vsaj nekaj odlomkov iz tega dopisa z Dolenjskega podali tudi svojim čitateljem. Za danes dostavljamo, da je dopis skoval neki dolenjski neslanec, za katerega vseučiliško šolanje je duhoven potrošil — 2000 gold.

(Poštne vesti.) Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu naznanja: Od 1. t. m. nadalje se imenujejo ljubljanski poštni uradi, kakor sledi: Glavni poštni urad v Selenburgovih ulicah — poštni in brzojavni urad 1, poštni urad na južnem kolodvoru — poštni urad 2, filijalka na cesarja Josipa trgu — poštni urad 3 in filijalka na Starem trgu — poštni urad 4.

(Nesreča.) Iz Stanežič se poroča: Šestletni kajzarjev sin Iv. Šušteršič se je igral z smodnikovo kapico ter jo spravil v dotiko z užgalico, vsled česar je prva razpočila in dečka na levem očesu težko poškodovala.

(Veselica v korist dijaški kuhinji v Novem Mestu) preložila se je od 26. t. m. na dan 9. februarja 1896.

(Z Gorenjskega.) Znani dnevnik slovenskega naprednjaštva se v jedni številki preteklega tedna prav po rovtarsko - drvarski oliki širokoustno zaletava v škofjeloškega mestnega kapelana, g. Ferdinanda Erker, češ, da ne izvršuje svojih dolžnostij, marveč, da raji po nepotrebnem svoje pete brusi za agitacijo občinskih volitev, namesto, da bi otroke šolarje spovedoval itd. Ne bom razmotrival tukaj stvarij mestnega g. kapelana, ker na to odgovarja lahko sam prav izborno, ako hoče, ampak jaz vprašam le to - le: Ali niso poročali časopisi, da je v Loki šola zaprta dalj časa zaradi otročje bolezni in to ravno v adventnem času, ko se otroci redno vodijo k spovedi za božične praznike? In če so otroci bolni, kje naj potem g. katehet lovi otroke za redno spoved, kakor zahtevajo pravila? Kaj pa, ali ni morda ta bomba zagrizenega lista slovenske inteligence v g. kapelana ravno zdaj pred volitvami v mestni odbor pravcata zvijača, pesek v oči, s katerim se hočejo zopet volilci slepiti in begati, kakor zadnjič pri deželnozborskih volitvah.

(Izborne komisije za žrebce) se bodo vršile po nastopnem redu: v Radovljici dne 3. februarja, v Kranju dne 4. in v Kamniku dne 5. februarja vselej ob 9. uri dopoldne.

(Podpora.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo, da se pokrije polovica stroškov za obrežna dela pri Ljubljani pri vasi Slape v znesku 275 gld. iz dr-

žavnega zaklada, mej tem ko se ima pokriti druga polovica iz deželnega zaklada, ker to vsled povodnji prizadeti prebivalci preveč ubožni, da bi mogli nositi polovico stroškov.

(S Koroškega) dne 19. jan.: Kakor vam je sporočil v tem slučaju zelo vestni brzojav, obhajal je gospod dež. predsednik baron Schmidt-Zabierow dne 17. t. m. sedemdesetletnico svojega rojstva. Tem povodom pokazali so mu mnogi klečeplazci svojo veliko udanost na razne načine. Mestni odbor celovski mu je podelil — samo da ni šlo tako gladko, kakor se zdi po oficijoznih poročilih — častno občanstvo. Isto je storila tudi — čujte! — občina Jezersko. Brrr! bode vzdihnil pri temu mnogoteri čitatelj. No, mi sami se čudimo temu, žal, da je istina. So-li gospodje, ki so to ukrenili, zavedali se svoje narodne časti in moškega ponosa, zelo dvomimo! Reči pa moramo, da nas mora tako, recimo nepremišljeno početje kratkomalo osmešiti pred svetom. Naj ne reče kdo, da je g. Schmidt-Zabierow preložil nek klanec v Jezerski občini. Iz svojega žepa tega ni storil; če se mu pa hoče pokazati hvaležnost, dobro, naj se to stori, ali čemu podeliti kar največjo čast, katero more oddati občinski zastop!? V tem oziru je to imenovanje na las podobno onemu, ko ste Ljubljancje povzdignili barona Zveglja na začudenje vsega slovenstva do častnega občanstva! — Upamo, da pride za Jezercane še čas, ko se jim odprejo oči, da ne bodo izbirali za svoje „častne“ soobčane najhujše narodne nasprotnike!

(Imenovanje.) Iz Celovca, dne 19. jan.: Preč. g. predmetni župnik in kn.-šk. dub. svetovalec Jan. Wieser je imenovan za dekana in mestnega župnika v Velikovecu. Dolga leta je preč. gosp. Wieser opravljal v Celovcu težavno službo nunskega spovednika in župnika. Ves čas je bil tudi vesten odbornik družbi sv. Mohorja in požrtvovalen delavec v tukajšnih narodnih društvih. Zelo težko bomo zato pogrešali v Celovcu g. Wieserja; tolaži nas le misel, da pride na odlično in važno mesto. Da bi tam prav srečno deloval, mu kličemo prav od srca: Na mnogaja leta! — Svitli cesar je imenoval preč. g. stolnega korarja dr. Ant. Müllerja za ude. kr. dež. šolskega sveta.

(Celovške novice.) Poroča se nam: Merodajni krogi mislijo v Celovcu ustanoviti višjo državno obrtniško šolo. — Dne 26. januarja bodo imeli koroški lovci v Celovcu shod, da se pomenijo o novi lovski postavi. — Leta 1895 so na Koroškem stavili osepnice vkup 10.033 osebam, in sicer z dobrim vspehom 9122, brez vspeha 210. Troškov za to je bilo 4653 gld. 77 kr.

(Za župana v Gornjem Gradu) je izvoljen notar Anton Svetina.

(Morilec in ropar Pavl Ferme), ki je nedavno v Trojanah in Ločici umoril štiri ljudi, sojen bo pred porotniki v Celju, ker je ljubljansko deželno sodišče slučaj v Trojanah odstopilo okrajnemu sodišču v Celju.

(Sekovska stolnica.) Cesar je dovolil, da se določi za popravo sekovske stolne cerkve nadaljni državni donesek v znesku 10.000 gld. in da se prvi obrok za leto 1896 v znesku 3000 gld. takoj izplača.

(Ljudske šole na Dunaju.) Glavno mesto našega cesarstva ima 230 ljudskih, 53 meščanskih, 21 splošnih ljudskih in meščanskih šol ter 6 javnih otroških vrtcev.

(Opojene učenke.) Predzadnjo nedeljo, 12. t. m. se je morala zapreti v neki kmetski občini inomostskega šolskega okraja nedeljska ponavljalna šola, ker so bile učenke petnajstih let ob 2. uri popoldne vsled obilega žganjepitja popolno nezmožne za pouk. Izvan poslopja so z glasnim vriskom naznanjale, da so — počitnice. Žalostno!

(Prebivalstvo Avstro-Ogrske) šteje sedaj 43,680.000 duš. Po narodnosti je: 10,960.000 Nemcev (od teh v Avstriji 8,840.000), 7,777.000 Čehoslovakov (v Avstriji 5,720.000), Srbo-Hrvatov 4,879.000 (v Avstriji 679.000), Poljakov 3,900.000, Rusinov 3,668.000 (v Avstriji 3,278.700), Rumunccev 2,940.000 (v Avstriji 218.000), Slovencev

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

1,325.000 (v Avstriji 1,230.000), Italijanov 729.000 (v Avstriji 708.000). V skupni državi je 1,920.000 Judov (v Avstriji 1,760.000, na Ogerskem 723.000). Avstrija ima 24,580.000, Ogerska 18,225.000 prebivalcev.

(Od podčastnika do generala.) Koncem minulega leta umrl kardinal Pavl Melchers se je predstavil kot novoimenovani nadškof kolinski cesarju Viljemu v Emsu ter pri ti priliki pripomnil, da je že preje služil cesarja, in sicer kot jeduoleten prostovoljec in podčastnik. „Glejte, prečastni, kaj vse za more postati pruski podčastnik,“ odgovori cesar Viljem. Kolikor pa dosedaj znano, je bil nadškof Pavl jedini pruski podčastnik, ki se je povspel do kardinalske časti.

Telegrami.

Dunaj, 20. januarija. „Fremdenblatt“ poroča: Kolikor je dosedaj znano, je popolno neosnovana vest glede kasneje otvoritve drž. zbora. — V merodajnih krogih se imenuje 10. februar kot skrajni termin za letošnje deželnozborsko zasedanje, kakor je bilo že preje določeno.

Dunaj, 20. januarija. Vojaški zakonik poroča, da je cesar podelil novoimenovanemu ministru za železnice, vitezu Guttenbergu, red železne krone družega razreda.

Dunaj, 20. januarija. Včeraj se je vršil delavski shod, katerega se je vdeležilo 600 delavcev, mej njimi 200 socijalnih demokratov. Poslednji so ostro napadali posl. dr. Gesmanna, kar je dalo povod splošnemu nemiru. Vnel se je hud boj mej krščanskimi delavci in njihovimi nasprotniki. Po posredovanju policije se je prvim posrečilo odstraniti nemirneže iz zborovalne sobe. Nekaj oseb je ranjenih.

Praga, 20. januarija. Danes popoldne se je vršil na Streliskem otoku shod, katerega se je vdeležilo blizu 3000 ljudi brez dela. Koncem zborovanja se je vnel splošen nemir. Zborovalci so razgrajali po ulicah. Šele ob polu 8. uri zvečer se je policiji posrečilo napraviti red.

Levov, 20. januarija. Ministerski predsednik grof Badeni pride v Levov 27. t. m. ter se vdeleži nekaj dnij deželnozborskega zasedanja.

Budimpešta, 21. januarija. Danes po noči je vpepelil ogenj srednji trakt Schlikove tovarne za železo. Ker so razdejani stroji za napravo železnih mostov, bode delo za dalje časa prenehalo. Škoda znaša od 80 do 100.000 gld. Vzrok neznan.

Raba, 20. januarija. Tukajšnji škof Ivan Zalka obhaja danes petdesetletnico mašništva. Tem povodom je prejel brzojavne častitke od sv. očeta in cesarja.

Rim, 20. januarija. „Agenzia Stefani“ objavlja brzojavko generala Baratiera, v kateri trdi, da se do petka zvečer ni pojavil noben nov napad na trdnjavo Makalle. Le v obližju studenca je bilo čuti nekoliko strelav. Šoanci skušajo s kamenjem in prstjo zasuti jedini studenec, da bi s tem prisilili italijanske vojake, da se udajo.

Petrograd, 21. januarija. V gledališču v Jekaterinoslavu se je vnel mej včerajšnjo predstavo ogenj ter gledališče popolno uničil. Do sedaj so našli 49 ožganih trupel.

Berolin, 21. januarija. Po noči se je vnel ogenj v knjižnici v kraljevem gradu, kateri so pa kmalu pogasili. Škoda je znatna.

Tours, 20. januarija. Kardinala Meignana so našli danes mrtvega v postelji. Zadela ga je kap.

London, 21. januarija. „Times“ se poroča iz Kapstadta: Jameson in njegovi pristaši so odpotovali pod varstvom v Natal. Večidel pol. vjetnikov v Praetoriji so oprostili proti varščini.

Umrli so:

19. januarija. Marija Selan, delavčeva hči, 4½ leta, Karolinska zemlja 21, laryngitis croup. — Mirko Borštnik, dijak, 14 let, Kurja vas 4, jetika. — Celestina Ekel, vladnega svetnika vdova, 62 let, Gledališke ulice 4, plućnica.

20. januarija. Kristina Kušter, delavčeva hči, 13 mesecev, Florijanske ulice 32, bronhitis.

V hiralnici:

19. januarija. Uršula Šimnove, gostija, 69 let, plućni emphysem.

Tujci.

17. januarija.

Pri **Maliču**: Weninger, Boyl, Stögerer, Schacherl, Simreich, Weidl z Dunaja. — Engl iz Kapošvara. — Reitler in Geiringer iz Krnova. — Lilpop iz Bele Peči. — Braune iz Kočevja.

Pri **Lloydu**: Batista, Fedelle iz Vidna.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
20	9. zvečer	745.6	—2.3	brezv.	jasno	0.0
21	7. zjutraj	747.4	—3.9	sr. jvzh.	oblačno	
	2. popol.	747.5	—0.7	sl. vzh.	jasno	
Srednja včerašnja temperatura —0.5°, in za 1.8 nad normalom.						

Poslano.

63 1—1

Gosp. dr. Ivanu Tavčarju, deželnemu poslancu

v Ljubljani.

V VI. seji deželnega zbora dne 16. januarija 1896 ste Vi našemu deželnemu poslancu gosp. M. Lavrenčiču očitali, da se je z znano cesto Logatec-Rovte - Lovra - Žire agitiralo pri volitvah; kandidatov sin da je strašil volilce v Žireh: Če bode te volili tega in tega, dobite cesto, če ne pa ne.

Glede tega očitania moramo dr. Tavčarjeve trditve odločno zanikati.

Ni res, da bi bil gosp. Lavrenčiča sin kedaj z imenovano cesto pri nas kaj agitiral. Res pa je, da je bil gosp. dr. Tavčar v teh zadevah napačno podučen.

Res je, da naši volilci so se še pred dnevom volitve volilnih mož, akoravno se je od nasprotne stranke agitiralo, odločno izrekli, da volijo tiste volilne može, kateri bodo glasovali za g. Lavrenčiča, kar se je tudi res v dan volitve volilnih mož očitno pokazalo. Res pa je tudi, da smo žirovski možje g. Lavrenčiča sami povabili zaradi povodnji, in pri tej priliki prosili, naj on priporoča že nam l. 1886 od dež. zbora potrjeno Sovrško progno.

Res je pa tudi, da so nas Žirovce od nasprotne stranke strašili ter agitirali proti g. Lavrenčiču, da ako volimo kandidata od katoliško-narodne stranke, gotovo ne dobimo ceste po Sovri, pa se le tega strašili nismo, ter smo volili moža, kateremu popolnoma zaupamo.

Toliko resnici na ljubo.

V Žireh, dne 17. januarija 1896.

Gregor Demšar

v imenu sedmih volilnih mož.

VABILO

na

občni zbor

okrajne posojilnice v Radečah pri Zidanem mostu,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vräl

dne 30. januarija 1896 ob 9. uri dopoldne

v veliki dvorani g. Petričeve (Martinkove) gostilne v Radečah.

Dnevni red:

1. Poročilo o računskem zaključku leta 1895.
2. Odobrenje razdelitve čistega dobička po nasvetu skupne seje odbora in nadzorništva z dne 7. januarija 1896.
3. Volitev novega upravnega odbora in nadzorništva.
4. Odobrenje sklepa skupne seje odbora in nadzorništva z dne 7. januarija 1896. leta o ustanovitvi službe knjigovodje s stalno plačo.
5. Odobrenje upravnega reda.

K obilni udeležbi vabi

64 1—1

Načelstvo.

„Sičara“

720 34

Katoliška Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Slovensko-nemški slovar.

Izdan na troške rajnega knezoškofa Ant. Al. Wolfa.

Uredil

M. Pleteršnik.

Dva zvezka (118 pól vél. osm.), nevezana 11 gld. 50 kr., vezana v polfranc. izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

Dunajska borza.

Dne 21. januarija.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 55 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 05 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 60 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 „ 40 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 50 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „ 05 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1009 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	360 „ 50 „
London vista	121 „ 50 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 40 „
20 mark	11 „ 87 „
20 frankov (napoleonador)	9 „ 62½ „
Italijanski bankovci	44 „ 22½ „
C. kr. cekini	5 „ 71 „

Dne 20. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	147 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 „ 70 „
Tisne srečke 4%, 100 gld.	141 „ 75 „
Dunavske vravnave srečke 5%	128 „ — „
Dunavsko vravnave posojilo l. 1878	105 „ — „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 25 „
Prioritetne obveznice državne železnice	220 „ — „
„ „ južne železnice 3%	169 „ 30 „
„ „ južne železnice 5%	131 „ 50 „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	134 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 25 „
Salmove srečke, 40 gld.	67 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	52 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	166 „ 25 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3355 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	466 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 „ — „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	62 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	83 „ 50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	163 „ — „
Papirnih rubljev 100	129 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svätü za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.